VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

Vastine HE 85/2026 vp:stä hallintovaliokunnalle annettuihin asiantuntijalausuntoihin

MARIKA KALLIOTIE, NEUVOTTELEVA VIRKAMIES
HALLINTOVALIOKUNTA
15.9.2026

Viittaus eduskunnan virastoihin

- Eduskunnan kanslia esitti, että viittausta eduskunnan virastoihin olisi mahdollista tarkentaa.
  - VM toteaa, että viittaus eduskunnan virastoihin on mahdollista tehdä myös Eduskunnan kanslian ehdottamalla tavalla.
  - Alkuperäinen viittaus voimassa olevan tiedonhallintalain mukainen.
  - Kyse ei olisi sisällöllisestä muutoksesta.

Puolustusvoimien arviointitehtävän tarkkarajaisuus

- Pääesikunnan määrätyn turvallisuusviranomaisen arviointitehtävä toivottiin rajattavan TL I ja II tietoja käsittelevien tietojärjestelmien arviointeihin markkinavaikutusten pienentämiseksi.
  - VM ja PLM eivät esitä muutoksia esitykseen.
  - Myös alempiin turvallisuusluokkiin kuuluvat järjestelmät voivat olla PV:lle kriittisiä.
  - Tarkoitus ei ole siirtää arviointitoimintaa laajasti PV:n hoidettavaksi, vaan täydentää kansallista arviointikyvykkyyttä. Esitys ei estä yksityisten arviointipalveluiden käyttöä.

Suojelupoliisia koskevan soveltamisalan poikkeuksen tarkkarajaisuus ja arviointien toteuttaminen

- Suojelupoliisin arviointien toteuttamisesta toivottiin tarkennusta, koska suojelupoliisi on rajattu osittain arviointivelvollisuuksien ulkopuolelle.
  - VM ei esitä muutoksia esitykseen.
  - Soveltamisalasta poikkeaminen on kansallinen turvallisuuskysymys, eikä ehdotettua poikkeuksen rajaamista tai tarkennusta ole mahdollista tehdä.
  - Esitys mahdollistaa, että suojelupoliisi oman harkintansa mukaan pyytää arviointia arviointiviranomaiselta taikka hankkii arvioinnin tietoturvallisuuden arviointilaitokselta tai muulta arviointipalveluita tarjoavalta yritykseltä.
  - Suojelupoliisi kannattaa nykyistä ehdotusta.

Liikenne- ja viestintäviraston hyväksymät tietoturvallisuuden arviointilaitosten lisäpätevyydet

- Esitettiin, että ehdotus Liikenne- ja viestintäviraston hyväksymistä tietoturvallisuuden arviointilaitosten lisäpätevyyksistä muodostaisi kansallisen akkreditointijärjestelmän rinnalle toisen menettelyn.
  - VM ja LVM eivät esitä muutoksia esitykseen.
  - Liikenne- ja viestintävirastolla on tarvittava erityisosaaminen.
  - Tavoitteena lisäpätevyyksien myöntämisen joustavoittaminen, hallinnollisen taakan ja kustannusten vähentäminen tilanteessa, jossa akkreditointi ei tuo lisäarvoa.
  - Tarkoituksena ei ole korvata nykyistä akkreditointia.

Liikenne- ja viestintäviraston tiedonsaantioikeudet kansalliselta akkreditointipalvelulta

- Ehdotettua Liikenne- ja viestintäviraston tiedonsaantioikeutta kansalliselta akkreditointipalvelulta pidettiin ongelmallisena etenkin akkreditointipalvelun ja muiden kansallisten viranomaisten vastuujaon osalta.
  - VM ja LVM eivät esitä muutoksia esitykseen.
  - Kyse tavanomaisesta viranomaisyhteistyöstä.
    - Tiedonsaanti tarkoitettu tilanteisiin, jossa kaikkia tarvittavia tietoja ei ole saatavilla valvonnan kohteelta tai tietojen oikeellisuus ja ajantasaisuus halutaan varmistaa.
  - Tarkoituksena ei ole kilpailla akkreditointipalvelun kanssa tai korvata akkreditointeja, eikä uudelleen arvioida aikaisemmin akkreditointien yhteydessä arvioitua tietoa.

Turvallisuusluokittelun käyttäminen arviointivelvollisuuksien perustana

- Esitettiin, että turvallisuusluokkaa ei tulisi käyttää ainoana kriteerinä sen ratkaisemiseen, tulisiko tietojärjestelmään kohdistaa erityinen tietoturvallisuuden arviointi tai millaisia arviointimenettelyjä siinä tulisi käyttää.
  - VM ei esitä muutoksia esitykseen.
  - Ehdotuksen mukaan arviointimenettelyn valinta tulee tehdä riskiarvioinnin perusteella, eli arviointimenettelyn valinnassa tulee ja voi huomioida useita kriteerejä.
    - Viranomainen voi riskiarvioinnin perusteella pyytää arviointiviranomaisen tai hankkia tietoturvallisuuden arviointilaitoksen arvioinnin tietojärjestelmälle, jossa ei käsitellä turvallisuusluokiteltuja tietoja.

Täytäntöönpanon ohjeistus ja menettelyjen yhteensovittaminen

- Useassa lausunnossa nostettiin esiin tarve lakien täytäntöönpanon ohjeistukseen ja menettelyjen yhteensovittamiseen.
  - Ohjeistusta on tarkoitus laatia ja sen toteuttaminen on jo aloitettu.